

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10Er/1099/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313217922
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8313217922.2

Uznesenie

Okresný súd Humenné v exekučnom konaní oprávneného: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., IČO: 31 335 004, Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, proti povinným: 1. E. H., F.. X.XX.XXXX, H. XX, XXX XX U., 2. T. H., F.. X.X.XXXX, H. XX, XXX XX P. F. B., 3. I. H., F.. XX.X.XXXX, H. XX, XXX XX P. F. B., o vymoženie 3.528,17 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd exekúciu zastavuje.

II. Súdnemu exekútorovi JUDr. Márii Hlaváčovej, Exekútorový úrad so sídlom v Kežmarku, Hlavné námestie 34, 060 01 Kežmarok, priznáva právo na náhradu trov exekúcie voči oprávnenému, o výške ktorých súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Súd povinným náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné poverením poveril súdneho exekútora JUDr. Máriu Hlaváčovú vykonaním exekúcie za účelom uspokojenia pohľadávky oprávneného. Exekučné konanie sa začalo dňa 10.12.2013 doručením návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi.

2. Dňa 23.12.2015 nadobudol účinnosť zákon č. 438/2015 Z.z., ktorým došlo o.i. k zmene a doplnení zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti („Exekučný poriadok“).

3. Podľa § 243h ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

4. Podľa § 243f ods. 1, 2 a 3 Exekučného poriadku, v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona. Na exekučné konania podľa odseku 1, v ktorých do účinnosti tohto zákona nebolo rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia sa ustanovenie § 39 ods. 4 a § 40 použijú rovnako. Exekúcie podľa odseku 1 sa odo dňa účinnosti tohto zákona odkladajú.

5. Podľa § 243f ods. 4, 5 a 6 Exekučného poriadku, ak sa v konaniach podľa odseku 1 nepreukáže opak platí, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m). Ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie nedoplní v lehote podľa odseku 1, súd exekúciu zastaví. Ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie doplní v lehote podľa odseku 1, súd preskúma či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m), a ak exekúciu nezastaví, rozhodne o pokračovaní exekúcie.

6. Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku, v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou, oprávnený opíše aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

7. Podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihladené na:

1. neprijateľné zmluvné podmienky,
2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky alebo
3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom.

8. V zmysle citovaných zákonných ustanovení vznikla oprávneným ex lege povinnosť doplniť návrh na vykonanie exekúcie (aj v prípade, že došlo k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie), ktorá smeruje proti povinnému - fyzickej osobe, bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o podnikateľský subjekt, o rozhodujúce skutočnosti, ktoré sa týkajú vlastného vzťahu s povinným a tieto tvrdenia preukázať. V prípade, že rozhodnutie, ktoré predstavuje exekučný titul (nezávisle od povahy rozhodnutia alebo subjektu, ktorý ho vydal) bolo vydané v spotrebiteľskom spore (vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou) a nebolo prihladené na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky alebo rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom, vzniká súdu v zmysle § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku povinnosť takúto exekúciu zastaviť.

9. Oprávnený doručil súdnemu exekútorovi v lehote podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie, v ktorom uviedol, že dopĺňa návrh na vykonanie exekúcie o dôkazy osvedčujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu medzi oprávneným a povinným, ktorý vznikol uzatvorením úverovej zmluvy, od ktorej oprávnený vzhľadom na porušenie povinnosti splácať úver riadne a včas vyplývajúcej zo zmluvy, zo strany povinného odstúpil, ako aj dôkazy preukazujúce právny nárok oprávneného uplatňovaný zo zmenky, pri ktorej dohodou o jej vydaní, došlo k zabezpečeniu pohľadávky oprávneného z úverovej zmluvy.

10. Súd za účelom preskúmania podmienok podľa § 243f Exekučného poriadku si pripojil spis Okresného súdu Bratislava V sp.zn.: 3Zm 578/2011 z pôvodného konania. Zo spisu vyplýva, že zmenkový súd neskúmal dôvod vystavenia zmenky, vo veci rozhodol na podklade návrhu veriteľa, pričom ako listinný dôkaz posudzoval len predloženú zmenku.

11. Oprávnený má povinnosť doplniť návrh na vykonanie exekúcie za predpokladu, že ide o návrh na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti fyzickej osobe. Má preukázať, že v konaní nejde o nárok, ktorý by vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou alebo, že ide o nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale v konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul bolo prihladené na prípadné neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky alebo rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. Dôkazné bremeno má oprávnený. Rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným musia byť obsahom doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie a musia byť pripojené dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú. Z toho vyplýva, že oprávnený ich musí výslovne uviesť a musí k nim pripojiť aj dôkazy, ktoré ich osvedčujú.

12. Súd má zato, že zmluvu uzavrel povinný ako spotrebiteľ, keďže v zmluve ani zmenke nie je uvedené žiadne IČO povinného. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplýva, že rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky. Exekučným titulom v tomto exekučnom konaní je zmenkový platobný rozkaz. Z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava V, sp.zn. 3Zm/111/2012-17 vyplýva, že zmenkový súd sa nezaoberal obsahom spotrebiteľskej zmluvy, v súvislosti s ktorou vznikol vymáhaný nárok. Spotrebiteľskú zmluvu nemal pri rozhodovaní ani k dispozícii, rozhodoval výlučne na podklade tvrdení žalobcu a na podklade predloženého originálu zmenky. Keďže zmenkový súd vôbec neskúmal spotrebiteľskú zmluvu, plnenie z ktorej bolo zabezpečené predloženou zmenkou, je nepochybné, že nebolo v základnom konaní prihladené na prípadné neprijateľné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, prípadne na rozpor s dobrými mravmi alebo zákonom.

13. Z tohto dôvodu je potrebné aplikovať normy spotrebiteľského práva a to aj normy európskeho práva. Na spotrebiteľské právne vzťahy sa vždy použijú normy spotrebiteľského práva a ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a v jeho prospech a to bez ohľadu na to podľa akých zákonov bola spotrebiteľská zmluva uzatvorená a bez ohľadu na to, či došlo k tzv. voľbe práva, alebo či sa jedná o absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka. Zo slovenských právnych predpisov je prvoradá aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách v zmysle ochrany spotrebiteľa a zákon o spotrebiteľských úveroch.

14. Podľa čl. I § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Zákona zmenkového a šekového (ďalej len ZZŠ), každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I § 11 ods. 2 ZZŠ, ak pojal vystaviteľ do zmenky slová „nie na rad“ alebo inú doložku rovnakého významu, možno previesť zmenku len vo forme a s účinkami obyčajného postúpenia (cesie).

Podľa čl. I § 17 ZZŠ, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

15. Z citovaných ustanovení čl. I § 11 ZZŠ vyplýva, že zo zákona je každá zmenka prevoditeľná indosamentom, pokiaľ v nej výslovne nie je uvedený text „nie na rad“. Aj keď teda účastníci pri uzatváraní dohody o použití zmenky - zmenkovej zmluvy, prevoditeľnosť zmenky indosamentom nedohodnú, nastáva zo zákona. V zmysle citovaných ustanovení čl. I § 17 ZZŠ má potom indosament zmenky tie účinky, že žalovaný zo zmenky, v tomto prípade spotrebiteľ - povinný, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Indosamentom zmenky sa tak spotrebiteľ ako zmenkový dlžník dostáva do situácie, že sa nemôže dovolávať zákonnej ochrany svojich práv ako slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom vzťahu (napríklad poukazom na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sa mohli premietnuť do zmenkovej sumy a podobne), ibaže by preukázal, že majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na jeho škodu, čo môže byť veľmi ťažké, prakticky nemožné.

16. Zákon však súčasne umožňuje, aby účastníci v zmenkovej zmluve, prevoditeľnosť zmenky indosamentom vylúčili (§ 11 ods. 2 ZZŠ), čo by malo za následok, že spotrebiteľ ako zmenkový dlžník bude mať v prípade prevodu zmenky zachované námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom zmenky. Ustanovenie § 11 ods. 2 ZZŠ, umožňujúce vylúčiť prevoditeľnosť indosamentom, tak predstavuje práve také ustanovenie, ktoré je na prospech spotrebiteľa a jeho nepoužitie možno považovať za odporujúce § 54 ods.1 OZ, keďže v danom prípade povinný tým, že vystavil zmenku bez vylúčenia jej prevoditeľnosti sa nepochybne vopred vzdal svojich práv, ktoré mu priznáva OZ (napr. domáhať sa neprijateľnosti zmluvných podmienok), resp. si zhoršil svoje zmluvné postavenie (nemožnosťou podať námietky majiteľovi zmenky, ktoré sa zakladajú na jehvlastných vzťahoch k predošlým majiteľom) a tiež odporujúce zákonu o spotrebiteľských úveroch v zmysle ktorého ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

17. Nevylúčenie prevoditeľnosti zmenky, ktorá sa týka spotrebiteľského vzťahu, a z ktorej je zmenkovým dlžníkom spotrebiteľ, indosamentom podľa § 11 ods. 2 ZZŠ tak zakladá neplatnosť zmenkovej zmluvy (kauzy zmenky) podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom. Principiálne rovnaký právny záver vyplýva aj z rozsudku Vrchního soudu v Prahe, sp. zn. 9 Cmo 122/2013 zo dňa 29.04.2013 (Právní rozhledy 13-14/2013, str. 508, tiež www.beck-online.cz), na závery ktorého odkazuje aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze, sp. zn. IV. 457/2010 zo dňa 18.07.2013 (www.nalus.usoud.cz), v ktorom sa zaoberal problematikou indosovaných zmieniek v spotrebiteľských vzťahoch.

18. Keďže mal súd za preukázané, že v danom prípade došlo k indosácii zmenky v neprospech povinného, súd má za to, že zmenkové dojednanie (kauza zmenky) bolo dojednané v rozpore so zákonom (§ 54 ods.1 Občianskeho zákonníka a § 4 ods.7 zákona č. 258/2001 Z.z.), a je preto neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka).

19. Vzhľadom na uvedené, tak nie je potrebné zaoberať sa otázkami parametrov úveru, ktorý predložená zmenka zabezpečovala, ani povahou dohody o vyplňovacom práve ako neprijateľnej zmluvnej podmienke. Uplatnený nárok nemal byť oprávnenému (v pôvodnom konaní navrhovateľovi) priznaný už len preto, že vychádza zo zmenky vystavenej spotrebiteľom bez toho, aby bola pri dohode o použití zmenky, teda pri uzatváraní zmenkovej zmluvy vylúčená prevoditeľnosť tejto zmenky indosamentom (viď napr. rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č.k. 19Co 859/2014). Konanie o zmenkovom platobnom rozkaze je skrátene konanie, v ktorom sa vychádzalo skríktne zo zmenky ako abstraktného listinného cenného papiera. Ak bolo zrejmé, že popri návrhu sú splnené všetky ostatné procesné podmienky a že predloženie zmenky nevzbudzuje nijakú pochybnosť o dôvodnosti nároku, zmenkový súd vydal zmenkový platobný rozkaz. Zmenkový súd teda zo zákona nebol povinný skúmať obsah dohody o vyplnení zmenky a teda neprihliadal ani na ustanovenia o spotrebiteľskom práve.. Z uvedených dôvodov keď súd vyhodnotil zmenkové dojednanie (kauzu zmenky) ako dojednanú v rozpore so zákonom, a je preto neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka) a keďže na túto skutočnosť nebolo prihliadnuté v konaní o zmenkovom platobnom rozkaze, súd exekúciu podľa § 57 ods.1 písm.m) Ex.por. zastavil.

20. Z posudzovanej veci teda oprávnený nepreukázal, že nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku, preto súd s poukazom na § 243f ods. 4 Exekučného poriadku vychádzal z prezumpcie dôvodu na zastavenie exekúcie a exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, zastavil.

21. Podľa ustanovenia § 203 odsek 1 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

22. Podľa ust. § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len „CSP“), o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konania končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Vzhľadom na vyššie citované ustanovenia § 203 ods. 1 Exekučného poriadku a § 262 ods. 1 CSP, súd priznal súdnemu exekútorovi nárok na náhradu trov exekúcie voči oprávnenému, ktorý zaviniel zastavenie exekúcie tým, že predložil na vymáhanie exekučný titul, ktorý bol podľa súčasnej právnej úpravy exekučným súdom posúdený ako rozporný so zákonom a dobrými mravmi.

24. Konajúci súd poukazuje na skutočnosť, že o samotnej výške náhrady trov exekúcie bude rozhodnuté samostatným uznesením, vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto uznesenia podľa § 262 ods.2 CSP.

25. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

26. O trovách konania strán (účastníkov) súd rozhodol podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP tak, že povinným náhradu trov konania nepriznal. Na náhradu trov konania by mal právo povinný, pretože zastavenie konania zavinil oprávnený, ktorý doplnením návrhu na vykonanie exekúcie nepreukázal, že vo veci nie sú dané dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31.03.2017). Povinným však v konaní trovy nevznikli, preto mu náhradu trov konania nebola priznaná. Keďže povinným náhrada trov konania nebola priznaná, o jej výške podľa § 262 ods. 2 CSP nebude rozhodované.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia (§ 362 ods.1 zákona č. 160/2015

Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len „CSP“/).V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), (§ 363 CSP).